

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	celo leto . . . . . K 24—	v upravništvu prejemati:	celo leto . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—	četrt leta 550	četrt leta 550
na mesec . . . . . 2—	na mesec 190		

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izdaja vsak dan zvečer izveniškega in pravnika.

Inserti veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 14 vln, za dvakrat po 12 vln, za trikrat ali večkrat po 10 vln. Pri večjih insertih po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naznake, rubricacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posredna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne odira. Narodna tiskarna telefon št. 34.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto . . . . . K 25—	celo leto . . . . . K 28—
pol leta . . . . . 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 650	celo leto . . . . . K 30—
na mesec 230	

Vprašanjem glede insertov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Novi ljubljanski statut.

Nasim klerikalcem se je torej izpolnila njihova srčna želja. Vsa dežela se je uklonila njihovemu gospodarstvu. Ljubljana je stala kakor porosen hrast sredi velike, od toče pohite planjave, le Ljubljana je kjubovala vsem navalom klerikalne moči. Toda cesar niso dosegli naši klerikalci v postenem, odprtem boju, to so skušali doseči z nasilstvi, zahrbitno. Sami so bili seveda preslabi, da bi zlo v tem zahrbitnem, nasilnem boju pomagali. Vsi seveda tega so se zvezali z našimi najhujšimi nasprotniki: z Nemci in z vlado, katero kaj radi vedno in povsod razglasajo za največjo sovražnico Slovanov, posebno pa nas Slovencev. Ni se sramoval veliki gromovnik dr. Šusteršič poljubiti roko zastopniku tiste vlade, kateri je kot državni poslanec največji in najhujši nasprotnik, v zahvalo, da je ugodila tej njihovi najsrčnejši želji. Po zaslugi vlade je bil v deželnozborni seji dne 5. oktobra sprejet novi ljubljanski statut in volilni red in sicer tako, kakor ga je izdelala in popravila klerikalna večina po želji ministra Härdtla.

S tem volilnim redom, ki bo v najkrajšem času sankcioniran, se je ustvarilo v Ljubljani nekako izjemnostanje. Ljubljanski prebivalstvo, ljubljanski davkoplačevalci niso enovredni z drugimi prebivalci, z drugimi davkoplačevalci avstrijskih avtonomnih mest. Novi statut in volilni red Gradca in drugih avtonomnih mest je povsem drugačen nego ljubljanski, kajti le poslednji temelji na principu interesnega zastopstva in le poslednjega razdelitev volilnih opravičencev nima davka za odlag. S tem principom, katerega o klerikalci pod patronanco naše nepristranske vlade dali kot temelj temu volilnemu redu ljubljanskemu, ljubljanske davkoplačevalce popoloma deklasirali. Celo v strogo obinskih stvareh so izrgali moč iz rok stih, ki plačujejo skoraj vse občinske stroške, ter jo izročili na milost in nemilost onim, ki v obč. namene rav malo, ali nič ne prispevajo. V ovem občinskem svetu ne bodo odpravili tisti sloji, ki plačujejo največ davka in ki so torej najbolj interesirani, da se mestno gospodarstvo mmo upravlja, temveč tisti sloji, ki plačujejo le majhen del vseh davkov

— med temi se bodo nahajali tudi kmetje iz ljubljanske okolice. Kdor pozna današnji gospodarski razvoj, ve, da vladajo najhujša nasprotstva med interesi meščanskih slojev in interesi kmetskih slojev, med mestom in deželo. Okoličanski kmet je pa pri ljubljanskem mestu le toliko zainteresiran, da more prav drago prodajati svoje pridelke na ljubljanskem trgu. S tem pa, da bodo ravno ti okoličanski kmetje, ki ustvarjajo pravzaprav draginjo na ljubljanskem trgu, prišli do odločilne besede tudi v ljubljanskem mestnem zastopu, hočejo klerikalci tudi gospodarsko uničiti napredno ljubljansko prebivalstvo.

Kdor je opazoval početje in delovanje naših klerikalcev, ta je spoznal, da so zasejali med našega kmeta skrajno razvajenost. Naš kmet ni več tisti zadovoljni Kranjec, temveč človek, ki je zelo razvajen. In če upoštevamo, kakšne ogromne svote mora prispevati v razne klerikalne - politične namene, tedaj razumemo, zakaj naš kmet ni več zadovoljen. Klerikalci se boljše, da bi jim ravno ta kmet ne postal enkrat silno nadležan in da bi ne zahteval od njih, naj mu dajo tiste zlate gradove, katere so mu vedno obljubovali. Da se pa temu vsaj za nekaj časa izognejo, so mu vrgli kot žrtev — meščana. Meščan naj s svojo krvjo pomaga zidati tiste gradove, katere so klerikalci obljubovali našemu kmetu — meščan naj postane žrtev onih sladkih obljub, s katerimi so naši klerikalci privedli našega kmeta v klerikalni jarem. Meščan naj plačuje stroške za ponesrečeno klerikalno politiko na deželi, in če pri tem tudi izkrevavi, saj je napreden.

Z novim ljubljanskim volilnim redom hočejo edinole utrditi klerikalizem, ki je ravno v poslednjem času vsled ponesrečenega klerikalnega deželnega gospodarstva začel kazati precejšnje razpoke. Naša »nepristranska« vlada je sedaj zgledala s klerikalci za ta vsem modernim zahtevam v obraz bijoči volilni red ter s tem ugodila njihovim glavnim zahtevam — in sicer ravnosti vlada, ki je pred nedavnim časom priobčila v svojem najoficijoznejšem listu »Oesterr. Rundschau« znani članek, ki je kranjske klerikalce silno razjutil. Ta iz vladnih krogov izhajajoči, v vladnem listu priobčeni, članek je po pravici označil novi ljubljanski volilni red kot sredstvo, s pomočjo katerega se hoče srednji stan streti

ter ga potlačiti pod podpis proletarijata.

Vlada je torej s tem, da je pritrčila klerikalnemu načrtu, sama sebe desavirala ter se udarila po zobeh, in sicer tista vlada, ki vedno naglašala, da je nepristranska in da ima trdna, neizpremenljiva vodilna načela — sklepa pa pri tem uprav sramotne kravje kupčije s klerikalci.

Iredentizem in primorski Slovan.

Trst, 5. oktobra.

Iredentizem! Mnogo se je že o njem govorilo in mnogo pisalo. Posebno zadnje čase je ta predmet stalno na dnevnem redu.

Kaj nas neki iredentizem briga? To je utopijska, neizpolniva želja »neodrešenih« Italijanov bo vzkliknil oni, kateremu je ta beseda le od daleč znana. In ta ima s svojega stališča seveda prav, posebno se, ako mu je narodni obstanek obmejnih Slovencev — deveta briga.

Drugečnega mnenja so seveda v tem pogledu primorski Slovan brez izjeme, ker njim je namreč usoda naklonila bivati v zajožji stiki s središčem iredentizma in občutiti na lastni koži posledice tega poslednjega. — Iredentizem je neizprosni in strupeni sovražnik primorskih Slovanov, ker vidi ravno v teh poslednjih napotje uresničenja njegovih ciljev in idealov. — Varanje samega sebe bi bilo, ako bi pred tem dejstvom zatiskali oči.

Ni naš namen ovajanje, kajti bilo bi to tudi popolnoma brezpotrebno, ker vse to, o čemer pišemo, je javno in jasno kot beli dan. Pač pa pišemo te vrstice zato, ker je usoda primorskih Slovanov tesno spojena z usodo in razvojem iredentizma v takozvanih — neodrešenih pokrajinah.

Bili so časi, ko se je vsak oficijoz v Trstu, Primorju in tam gori na Dunaju ironično nasmehnil, ako se mu je omenilo, da obstoji posebno še v primorskih pokrajinah iredentizem. — Za časa Slovanom nepozabnih namestnikov: Depretisa in Rinaldinija, se je iredentizem od strani primorske vlade celo nekako gojil in ščitil, a še pod namestnikom Goessom se je njega obstoj dosledno zanikal in imenoval iredentistične demonstraci-

je — otročarije. — In tako je bilo do pred nedolgo temu, kajti iskre so res bolj te le v dnu »idealnih« duš in le redkokdaj je prišlo do jasnega izbruha.

Zadnjih par let je pa ta »najplemenitejši in idealni« iredentizem — kakor je to rekel dr. Messiner v Celovcu — postal bolj odkrit, javen, jasen in glasen, tako da je njegov glas prišel končno tudi do ušes raznih e. kr. oficijozov, ki danes obstoj iredentizma že javno priznavajo, seveda s pristavkom, da je večina italijanskega ljudstva v Primorju temu nepristopna.

Kot dolgoletni poznavatelj Primorja in Trsta se posebej, lahko tukaj javno zatrdimo, da je danes italijanska in poitalijancena mladina ljudskih, meščanskih in srednjih šol, kakor tudi ona visokih in tista — brez šol, po večini iredentistično navdahnjena. In to ne le mladina takozvanih italijanskih nacionalnih liberalcev, marveč s malimi izjemami tudi ona patentiranih patrijotov in klerikalcev. Kakor so nosili nekdanj »pobožni kristjani« svetinjo Matere božje pod telovnikom na prsih, tako nosi danes ta mladež svetinjo — Garibaldija. — Treba je le najmanjše prilike in v »ognju« ti je ta mladež za svoj sicer nedosegljiv ideal: Osvojitve neodrešenih pokrajin iz avstrijskega »jarma«. — Ta notranja čustva se danes ob vsaki dani priliki v primorskih italijanskih in nepolitalijanskih mestih javno na ulici izražajo. — Nedolgo temu je celo v nekem tržaškem kinematografu šolska deca, med katero sta bila tudi dva otroka nekega e. kr. uradnika slovenske krvi, pričela o priliki, ko se je prikazal italijanski kralj, kričati: »evviva Garibaldi, evviva Emanuele«. — Dotičnemu uradniku-patrijotu je »Piccolo« v tozadnji polemiki pokadil pod nos, čes: kaj se neki huduješ, saj so tvoji otroci tudi kričali omenjena imena!

Ali ne samo mladina, tudi možje, akademsko in trgovsko naobrazeni, katere bi človek pričeval treznim in razsodnim, se intenzivno bavijo z iredentizmom. Ti možje — fanatički delajo roko v roki z vročekrvno mladino, a s temi obojimi se strinja in se da voditi po večini vse drugo ljudstvo. V sobah italijanskih družin vidiš po večini viseti podobe, spominjajoče na — Italijo, a bog ne da, da bi komu omenil kaj — avstrijskega. Le potrudi se v Trstu, Poreču, Ro-

vinju, Piranu, Pulju itd. po raznih hišah, zdelo se ti bo, da se nahajaš v Italiji. — Garibaldija ne manjka nikjer!

Ali kakor rečeno uvodoma, nismo beležili teh dejstev z namenom, ovajati Italijane iredentizma, ker to kar pišemo tu in še veliko veliko več je prav dobro znano merodajnim faktorjem. — Zato bi bilo vsako očitiranje ovadstva — smešno.

Pač pa se bavimo s tem vprašanjem, ker se v veliki meri tiče obstoja in napredka primorskih Slovanov, kajti napredok iredentizma v Primorju je bolj nevaren naši narodni in gospodarski stvari, kakor pa vladi. Iredentist je faktično v prvi vrsti in najhujši nasprotnik Slovencev in Hrvatov in temu primerno vseh Slovanov; potem sele pride na vrsto — avstrijska vlada.

Oni, ki se tako radi izpodtikajo nad beleženjem iredentističnega gibanja, naj le malo pregledajo vsakdanje kolone primorskih iredentističnih listov, pa bodo videli, kako strupeno nas napadajo, blatijo, ovajajo in s kakim nepopisnim fanatizmom nam odrekajo celo pravico do — narodnega obstanka. Dotičniki naj se pridejo prepričati na lice mesta, s kakim sovraštvom nastopajo proti nam v Trstu, Pulju, Gorici itd. takozvani Mazzinijanci, ki so iredentisti, republikanci in anarhisti vse obenem, in ki danes takorekč terorizirajo vse druge sloje italijanske družbe. — Celo z revolverji, bokserji in šilieti nastopajo ti fanatiki proti nam. Za časa tržaških mestnih volitev je o priliki nekega napada policija razkrila in zaplenila cel arsenal raznega smrtonosnega orožja, namenjenega — kakor so sami priznavali — proti Slovencev. — Priča Suban je pa o priliki razprave proti Brunu Ferluga, pred celovškimi porotnim sodiščem javno izjavil, da so bile bombe, katere je policija zaplenila v tržaški »Ginnastici«, namenjene — Sokolom.

To so dejstva, katere mi občutimo dan na dan na lastni koži. Ali motijo se oni, ki menijo, da izvira vse to sovrašтво od strani iredentistov do nas, ker smo — »ovaduhie«. Kaj še! Vsa ta gonja proti nam je le zato, ker smo — Slovani, in ker hočemo kot taki živeti in ostati na tej zemlji, na bregu sinje Adrije. — Proti nam kot Slovencev je obrnjenost njih strupena ost, ker jim brani mo izpolnjenje njih idealov, kajti z

LISTEK.

Mina.

Roman; spisal A. P. Rušic.

(Dalje.)

XIX.

»Zakaj mi nisi odprla« je vprašal vstopivši Carlutti in jo premeril bodečim pogledom.

»Nisem slišala... vedela nisem, do zvoni,« se je lagala ona.

»Morda nisi sama doma?« je prašal zbadajoče dalje.

»Kaj misliš vendar o meni?« se užalostila ona... Nisem se te navedla in potem sem si morala še naravniti toaleta.«

Carlutti je nato molčal in sedel. Bil je velike, ogromne postave, z rnimi brki in gladko obrito brado. Jjegova hvoja je bila lahka, skoraj elegantna. Od svoje zakonske žene ločen, je bil nagnjen k ljubosumnosti in je ženskam le malo zaupal.

»Snoči si šla najbrže pozno v posteljo,« je rekel vprašujoč, ne da bi se ozrl v njo.

Mina je sedla poleg njega in mavažno odvrnila:

»Dá. Bila je že polnoč! Čitala sem.«

Carlutti najbrže z odgovorom ni

bil zadovoljen potegnil je uro iz žepa in dejal, kakor bi hotel očitati:

»Poludne bo kmalu!«

Vse mu je bilo čudno. Obraz mu je bil čmeren, morda je bil tudi truden od vožnje. Mina je to takoj opazila, sklonila se je k njemu in ga poljubila. Nato je postala brezskrbno razposajena, vlekla ga je za brke in se šalila z njim. To ga je potolažilo in on je čutil, kako postaja zopet onemogel kakor vedno, kadar je bil v njeni družbi. Njena ljubeznivost ga je premagala. Zavedal se je te svoje slabosti prav jasno, toda pomagati si ni mogel. Začetkoma se je upiral tej prostovoljni odvisnosti od nje, toda njena ženska lepota, njen otroški smeh in pa njena ljubeznivost — vse to ga je nehote vedno omamilo. Časih ga je to jezilo, ker bi on raje bil gospodar situacije, toda končno je to svojo navidezno podrejenost pripisal svoji starosti in se je udajal njenim vplivom.

Danes je postal kmalu zopet vesel in prva čmernost ga je zapustila. Mina pa se je nasprotno jasno zavedala, da mora take trenutke svoje znanje porabiti zase. Bila je sedaj, kakor so vse take ženske, zelo pohlepna in realistična in nobeđen nasmeih njenega oboževalca je ni premotil v spoznanju situacije. Postala je resalno, mrzlo računajoča ženska. Kljub temu, da je stanovala v Carluttijevi hiši brezplačno in ji je vrhotelega de-

jal mesečno še dvesto kron v gotovini, je bila v vednih denarnih stiskah. Sredi meseca je bila navadno že prazna in potem je moral on pridati še nekaj. Zaradi denarja je imela spopetka z Carluttijem vedne boje, ki pa jih je znala ljubeznjiva Mina vedno zakriti v estetično obliko. Carlutti, čeprav denarni mogotec, je bil skop in nekoč mu je morala Mina zagroziti, da ga zapusti, zakaj, stradati ne mara. Vse to ji je tudi sedaj šumelo po glavi.

»Dragi Jean!« je rekla, »čas bo, da se opravi. Morava kam na kobil.«

»Ali ne obeduje doma?« je vprašal začudeno.

»Danes izjemoma ne. Marta mi je nekam odšla. Zato morava v restavracijo!«

»Prav, tudi dobro!« je pripomnil Carlutti.

»Morda se zunaj celo razvedriš, ljubi moj. Danes si razmišljen!«

Šla sta v spalnico. Tam se je ona pričela opravičati, razmetajoča obleko iz stola na posteljo in nazaj.

»Kakšen nered!« je pripomnil Carlutti, sedeč na robu postelje.

»Nered? Seveda je nered! Zakaj si me motil, ljubček?«

»In zakaj si vstala tako zgodaj, draga?« je ironično odvrnil on.

Ona je stala pred njim v spodnjem svilenem krilu, ki pa je bilo tako krutko, da se se videlo njeno lepo

oblikovane noge, katerih nežna kožica se je svetlikala izza prezornih črnih nogavic. Vzela je novo krilo iz omare in je vrgla čez glavo. Pri tem je nekaj zavrnilo in krilo se je pretrgalo.

»Ah, nesrečnica!« je vzdihnila in sedla žalostna na stol. »Glej, novo krilo se mi raztrga. Več kot nesrečna sem!«

Držala se je na jok, držeča raztrgano krilo v naročju.

»Nerodna si, draga Mina!« je rekel on in se široko smejal.

To jo je ujezilo. »Če bi ti ne sedel tu tako zijalasto, pa bi se to ne pripetilo,« je rekla togotno in se obrnila proč.

Še ko je zopet sedela pred zrcalom in si uravnala lase, je še vedno govorila o raztrganem krilu.

Predno je bila gotova, je minila cela ura. A potem je bila tako prikupna in lepa, da je bil Carlutti ves očaran; objel jo je okrog pasu in močno pritiskal k sebi. Ona mu je to ljubeznivost vrnila s hvaležnim, začretim pogledom.

Na stopajkah se je spomnila, da je v naglici pozabila solničnik doma. Naglo se je vrnila in ko je zopet prišla na ulico, je pomno korakala poleg Carluttija, ki ga je v visokosti celo prekažala.

Mnogi so se ozirali na njo. Ona je to dobro vedela in bila na svoje lepote zelo ponosna.

XX.

Carlutti je imel veliko premoženje, dasi je bil rodom beneški Slovenec. V raznih mestih si je zidal močgne palače, v katerih je stanovala najvišja vojaška in civilna gospoda. Stanarina sama mu je prinašala lepe dohodke, vendar jo je še vedno neprestano zviševal. Ljudje, katerim je zidal hiše, so mu ostajali dolžni, vsled česar je imel svoje terjatveknjižene, kar mu je zopet donášalo lepe dobičke. Mnogo delavcev je imel uslužbenih, med njimi tudi nekaj tehnikov, katere vse pa je slabo plačeval. Delavci, v pretežni večini Italijani, so branili svoj zaslužek pri njem in od tega denarja je dobival obresti od denarnih zavodov, katere so ostale njemu. Imel je tudi nekaj graščin, ki jih je pridobil na ta način popolnoma zastoj, da je zemljišča drago razprodal zemlje lačnim kmetom, tako, da so mu ostali gozdovi in graščine kot čisti dobiček. Za svoje stavbe je imel torej les v lastnih gozdovih na razpolago in je napravil v njih dve žagi, ki so rezale neprestano ogromna debela noč in dan. Poleg vsega je bil član nekaterih akcijskih družb, pri katerih se mu je vloženi denar obrestoval dokaj visoko.

Njegov oče je začetkoma hodil po svetu kot navadni stavbni in zidarški delavec, dokler si ni prikopal toliko, da je stopil na lastne noge in poskušal produkcijo spraviti

njih ureadnikom bi občasno nastopila naša narodna smrt.

In v očigled tem faktom naj bi mi komu na ljubo vse poznižno prenašali in irendentistično gonjo mirno gledali? — Irendentistom raste dan na dan bolj greben in dan na dan so proti nam nasilnejši. Morda zato, ker jim dajejo Nemci potuho in ker se zaporedoma sestajata avstrijski in italijanski zunanji ministri. — Naša dolžnost je, da to nasilje primerno odvrčamo, da se poslužujemo vseh danih sredstev ter čim uspešneje odbijamo napade irendentističnega zmaja, ki neprenehoma streže po našem življenju. **To storiti nam je v dolžnost kot ljudem in kot Slovencev ne zaradi, države, nego zaradi lastne kože.**

Dnevne vesti.

+ Volilna shoda narodno - napredne stranke se vršila v Novem mestu jutri, dne 8. oktobra ob 6. zvečer v Narodni čitalnici in v Mirni peči v nedeljo, dne 9. oktobra ob 7. zjutraj. — Na shodih govorita deželna poslanca dr. Ivan Tavčar in E. Gangl. — Volilci, delujte za mnogobrojno udeležbo!

+ Dr. Susteršič in sodniki. Oho! dr. Susteršič se je osmelil na nesramen način žaliti ves sodniški stan. V deželni zbornici je izustil besede: »Pač pa bi bilo drugače, če bi mi začeli govoriti o marsikaterih sodnikih, kako zlorabljajo svojo službo, na kak nesramen način zlorabljajo svojo oblast, ki jo imajo v imenu cesarja, v strankarske namene, potem bi šele vi slišali! Če ni to višek nesramnosti! Kdor pozna postopanje in delovanje naših klerikaleev, dobro ve, zakaj so jim ravno sodišča in nepristranski ter neodvisni sodniki na poti. V prvi vrsti si domišljite, kako klerikalni advokati, da morajo dobiti vsako pravdo, če stoji še na tako slabih nogah. Seveda, če sodnik ravna po obstoječih postavah, tedaj je pristranski, liberalen. So pa še drugi vzroki, ki vzbujajo nevoljo po naše nepristranske sodnike. Klerikaleci se namreč v svojem političnem boju poslužujejo velikrat proti postavnih in kaznivih dejanj. Častir tudi življenje političnega nasprotnika jim ni sveto. Vsakdo, ki je naprednega mišljenja, naj bo po mnemju naših klerikaleev »vogelfreie«. Zaljubog, pa sedanji zakoni še niso uveljavili tega pojmovanja in nazivanja naših klerikaleev. Nešteti so pregreški in zločini, katere so klerikaleci zagrešili napram slovenskim naprednjakom. In če se dobi zbog temu še sodnik, ki neče poznati drugega nego svetost obstoječega državnega zakona in ki tudi napram klerikalecu uporabi vso strogost tega zakona, tedaj po mislih dr. Susteršiča na nesramen način zlorablja svojo oblast.« To je skrajna perfidnost! Verjamemo, da bi klerikaleci kaj radi videli, da bi za njih sploh ne eksistirali zakoni, da bi v svojem divjem političnem boju lahko počenjali, kar jim ljubo. Toda danes se tega ne morejo. In to jih jezi. Vsed tega je postalo med klerikaleci že kar kronično, da na najnesramnejši in najpodlejši način sumničijo in denuncirajo vzvišeni stan sodnikov. To je delal Goslinčar v državnem zboru, to je storil dr. Susteršič v kranjskem deželnem zboru. Toda še en namen imajo pri tem klerikaleci. **Omajati hočejo zaupanje ljudstva do sodišča.** In kaj to po-

podse. To se mu ni posrečilo, ker je bilo njegovo premoženje skromno. Imel je navadno komaj tri do pet delavcev v svoji službi in je prevzemal zadvo majhnih hiš na deželi; ko je naposled vsled nadležnega truda umrl, je zapustil svojemu sinu Gioraniju — ki se je pozneje sam prekrstil v Jeana — čisto majhno premoženje. To premoženje je obstajalo iz priproste hiše v laški Furlaniji in nekoliko zemlje.

Po očetovi smrti je sin to posestve prodal in se podal na delo k neki novi balkanski železnici. Tam je vstopil kot akordant, dokler se mu ni posrečilo povzpeti se do subpodjetnika. Ustvaril si je lastno »kompanijo«. Ti ljudje niso bili le v njegovi službi, temveč preskrbovali jih je tudi s hrano, obleko in pijačo. Pred dobrimi 15 leti se je vrnil kot bogat mož.

O postanku njegovega bogastva so se med ljudmi širile čudne govoriče. Naposled je prišlo malo svetlobe v to temno zadevo. Delavci, ki so se pozneje selili iz juga na sever, kjer so iskali zaslužka in kruha, so pripovedovali, da je Carlutti hranil svojim delavcem prihranke več let in ko je bila železnica gotova ter je prišel čas izplačevati te prihranke, je čez noč izginil. Delavci so ga zasledovali zaman, zakaj Carlutti je bil že za mejo. Oblasti, do katerih so se delavci obrnili, se niso brigale za zadevo in so nekaterke sitneže kot nemirne in hujšakače celo zaprli. Nek tuj delavec je po letih vse to pripovedoval na delavskem shodu; Carlutti ga je tožil in oblast je delavca kot tujca naposled zaprla in izgnala.

(Dajte prihodnosti!)

manja, ni treba natančneje razlagati. Klerikalno ljudstvo je že danes vsled hujškanja raznih klerikalnih voditeljev skrajno demoralizirano, ne strahi se nikakih sredstev, dober mu je tudi nož in kol. Dr. Susteršič je pa s tem svojim sumničanjem hotel doseči tudi to, da bi zahujškano klerikalno ljudstvo izvrševalo razne zločine napram svojim političnim nasprotnikom v dobri veri, da vrši dobra in zaslužna dela in da je vsaka kazen, v katero ga obsodi nepristranski sodnik, »zloraba sodne oblasti«. Kam to privede, je jasno. Ljudstvo bo to naziranje presadilo v vse svoje delovanje in početje. In tako bo po zaslugi dr. Susteršiča in drugih klerikalnih voditeljev zavladala pri nas prava anarhija.

+ O klerikalnem denuncijanstvu. Poslanec dr. Novak se je v svojem govoru v dež. zboru pri razpravi o nepotrdivi županu Ivana Hribarja dotaknil tudi podlega ovađuštva, ki je meseca avgusta svetlo v predalih škofovega glasila »Slovenec«. Očital je klerikalcem, da je bilo eno izmed njihovih sredstev, proti potrdivi župana Ivana Hribarja tudi to, da so neprestano denuncirali napredne elemente, da so nelojalni, antidinastični in da so duša velikosrbske propagande na Slovenskem. Dr. Novak je to postopanje klerikalnega časopisja ocenil po zalogi ter pribil, da so bile vse klerikalne obdolžitve od kraja do konca zlobno zlagane. Klerikalni poslanci so na ta izvajanja dr. Novaka molčali, kakor nemi ter s svojim molkom dokazali, kako zelo upravičeno je dr. Novak žigosal brezstidno »Slovenec« ovađuštvo. Dr. Susteršič je reagiral na vsa izvajanja naprednih poslancev, niti z besedico pa ni vzel v obrambo »Slovenca« pred očitanjem ovađuštva. Ali se je dr. Susteršič srčnoval svojega glasila? Kdo bi to vedel? Skoro bi o tem dvomili, zakaj »vjanje in denunciranje je klerikalcem prešlo že tako v meso in kri, da opravljajo to delo že kot vsakdanji posel in sicer vsi, prav vsi od prvega do zadnjega. Spominjamo tu samo na zloglasne Lampetove ovađbe naprednega učiteljstva. Kako pa je ovađuštvo že prešlo vsem klerikalcem v meso in kri, pa dokazuje tudi nastop deželnega odbornika Jareca v večerajšnji seji deželnega zora. Ker je nekdo koncem Ganglovega govora na galeriji zaploskal, a tako tiho, da ga ni nihče drugi slišal kakor Jarec sam, je le-ta takoj s prstom pokazal na »demonstranta« ter ga denunciral deželnemu glavarju. In ko mu je dr. Triller ironično zaklical, ako vrši službo policajca, se je gospod deželni odbornik osramočen potuhnil na svojem sedežu ter obmolnil. In Jarec je general klerikalne stranke. Ako pa že klerikalni generali ne morejo brzdati svojih prirojenih jim navad, kako se naj drže v mejah gospodje pri »Slovenca«, ki so takorekto vzrasli v ovađuškem poslu?

+ Kako dr. Triller izvršuje svoje mandate. Očita se mu sedaj, da se ni udeležil seje mestnega šolskega sveta dne 28. septembra. Ta dan bil je dr. Triller na sodni razpravi v Trstu ter se je vabilo na sejo šolskega sveta dostavilo v njegovi pisarni stoprav potem, ko je bil že odpotoval. Vsed tega on za to sejo sploh vedel ni ter svoje odsotnosti niti opravičiti ni mogel, še manj pa mu je bilo mogoče izposlovati, da bi se seja odložila. Sicer pa mora biti dr. Trillerjevim nasprotnikom znano, da imajo združeni klerikaleci in Nemci danes v mestnem šolskem svetu, kateremu predseduje po zaslugi mladinevo mesto župana vladni komisar, itak večino.

+ Kdo je pravzaprav župan v Ljubljani? Kakor znano, izvolil je občinski svet dne 30. avgusta Ivana Hribarja v sedmici soglasno za župana ljubljanskega. To izvolitev naznanil je mestni magistrat e. kr. deželnemu predsedstvu s prošnjo, da ji ureskrbi Najvišje potrdilo. Dotična vloga mestnega magistrata do danes ni še rešena. Iz tega sledi, da je de nomine v Ljubljani, kljub temu, da uraduje na magistratu vsled razpusta občinskega sveta vladni komisar, župan vedno še Ivan Hribar.

+ Pometajte pred svojim pragom! »Slovenec« se je te dni dotaknil afere, ki je v zvezi z napredno gospodarsko organizacijo, ter jo skušal zasukati v svoje svrhe. O stvarih, ki pridejo v javnost, sme naravno soditi vsakdo, kakor mu je drago, prav malo politično pa je, ako najglasnejšo sodbo izreka tisti, ki bi imel največ vzroka molčati, ker ima sam največ masla na glavi. Natančno so nam znane razmere pri »Mlekarski zvezi«, pri Zadržni in gospodarski zvezi in bi lahko napisali o teh razmerah cele knjige, ako bi bilo treba. Gospodje klerikaleci nas bodo vsakor razumeli, ako jim ključemo: **Pometajte pred svojim pragom!**

+ Civilnosodni depoziti na Kranjskem. Jutišnjemu ministrstvu so sodni dvori vseh kronovin predložili izkaz o vsoti in načinu civilnosodnih depozitov. Sodba civilnosodnih depozitov znaša na Kranjskem: 18.243.213 K. Ta denar mora biti na-

ložen v popolnoma papirarno varnih denarnih zavodih. Denar pa sprejemajo denarni zavodi edinole v to svrhu, da ga zopet plodnosno nalagajo in na ta način višajo narodno premoženje. Kakor je pa znano, so pa ti civilnosodni depoziti pred vsem in večinoma last oseb slovenske narodnosti. Vsed česar bi bilo pričakovati, da bi se ta denar nalagal v takih zavodih, ki prinašajo korist pred vsem slovenskemu narodnemu gospodarstvu. To zahteva pravica! Radovedni bi bili torej v interesu našega gospodarskega napredka, kako in v katerih denarnih zavodih so ti depoziti naloženi.

+ Klerikaleci se boje resnice. G. Cimermančič nam v »Slovenca« brzojavno odpoveduje svoje prostore za namerjavni shod posl. Gangla. Bilo bi pač dobro, da nam zaupniki v prihodnje ne priporočajo takih figam, ki jim zleze srce v hlače pred vsako črno kuto. Sicer pa se klerikaleci preklicano motijo, če mislijo, da nam s takimi zahrbtnimi intrigami zamašijo usta. **S tem le dokazujejo, da se bojijo resnice. Resnica pa mora na dan,** če nam taki in slini figamozije tudi stokrat odpovedo svoje prostore.

+ Iz Črnomlja. Pri občinskih volitvah dne 4. oktobra v Dragatušu je farovška stranka žalostno pogorela. Sicer je župnik od vseh tercijskih oseb pobral pooblastila ter jih razdelil svojim podrepanikom, a vse ni nič pomagalo. Objubjivali so, da bodo po volitvi pili in peli cesarsko pesem, a so poparjeni vsled izgubljenе bitke na to pozabili, ker jim je Lamotte note odnesel. Tudi sleparilo se je pri volitvi, toda o tem bo govorilo sodišče. Dragatuškim občanom pa priporočamo, naj se le krepko branijo komande župnika Novaka, ki jim je iz pohlepčnosti po tistih štirideset krajcarjih odpovedal rano mašo. Upajmo, da je ta farovski poraz dobro znamenje za 18. oktober.

+ Koroški Nemci in slovenski jezik. Koroški Nemci, ki so dolgo tajili eksistenco slovenskega naroda na Koroškem, so vendar začeli tudi uvidevati pomen in važnost slovenskega življa na Koroškem. Predvsem je strah, ki je koroške Nemce dovedel do tega spoznanja. Iznašli so zdaj neko posebno sredstvo, s pomočjo katerega hočejo onemogočiti ali pa vsaj omejiti osamosvojitve slovenskega naroda na Koroškem. Kakor smo že poročali, je nemški poslanec Burger predlagal v koroškem deželnem zboru, naj se dovoli letna podpora 2000 kron za tiste nemške dijake, ki se hočejo posvetiti študiju slovenskega jezika na kakem vsučilišču in ki se zavežejo po končanih študijah kot učitelji slovenskega jezika delovati na Koroškem. Ta predlog je bil pred časom odkazan finančnemu odseku, v seji 6. oktobra je bil pa sprejet tudi v plenumu. Glavni namen teh nemških učiteljev slovenskine je prozoren — germanizacija slovenskega življa na Koroškem. Nemci so pač izprevideli, da so dosejanja sredstva pač preslaba. In navzlic temu koroški slovenski klerikaleci še zdaj niso prišlo do spoznanja, ter se še vedno vežejo z bankrotno nemško klerikalno stranko. Kam nas ta nesrečna in pogubonosna politika koroških slovenskih klerikaleev povede, je vsak dan bolj jasno.

+ Lahki se pripravljajo. Naši ljubji zavezniki se na vse kriplje pripravljajo. Kakor poročajo iz Rima, na vse mogoče načine pospešujejo in ladjedelniki zgraditev dveh novih železnih tovornih in sicer ladjaj »Julius Caesar« in »Conte Cavour«. Ti dve veliki ladji bosta imeli trinajst 30¹/₂ centimetrskih topov. Iz tega se razvidi, da boste te dve ladji dve največji. Ko se je na Angliškem in Laškem začelo, da se tudi Avstrija v tem oziru obožuje, je zavladal tam velik krik. Radovedni smo, kakšno stališče bodo napram temu laškemu oboževanju zavzele naše delegacije. Morda se gre pa tudi pri tem za utrditev — trozveze.

+ Iz finančne službe. Finančna komisarja Valentin Zan in Ivan Milohnoja sta imenovana za finančna tajnika za okrožje ljubljanskega finančnega ravnateljstva.

+ Imenovanje. Za finančnega konceptnega praktika v Ptuj je imenovan absol. jurist Konrad Smid.

— Ivan Tosti umrl. Umrl je danes bivši predsednik »Gostilničarske zadruge« in večletni občinski svetnik Ivan Tosti. Bil je vedno v prvih vrstah narodno - naprednih bojevnikov. Njegovi rodbini naše sožalje! N. v. m. p.!

— Popisovalne pole na šolsko matice je najkasneje do 10. t. m. oddati v mestnem zglasevalnem uradu. Ker pa je še mnogo hišnih gospodarjev, ozir. njihovih namestnikov, ki do zdaj še niso storili te svoje dolžnosti, jih opozarjamo, da nemudoma oddajo te pole ter se tako izognejo morebitnim sitnostim. Oddati se morajo tudi pole onih hiš, v katerih ni šolo-obveznih otrok.

— Prvotni imenik porotnikov bo razporežen od ponedeljka, dne 10. t. m. skozi 8 dni v mestnem zglase-

valnem uradu vsakomur na vpogled, kjer se tudi lahko naznanijo morebitni ugovori proti sestavi tega imenika.

— Prva sloka. Prvo sloko v letošnji lovski sezoni je ustrelil za Rožnikom g. Ivan Justin, višji sodni oficijal v Ljubljani.

Pretep. Trije fantje iz Hauptmance napadli so 20 let starega posestnikovega sina Franceta Ponikvaja, ga osuvali z noži in mu prizadejali tožke poškodbe.

Premag kradli. Tekom tega leta je bila papirnica v Vevčah ukradena večja množica premoga, ne da bi se moglo priti tatovom na sled. Pred kratkim se je po posrečilo orožnikom storilce na železniški postaji pri tativni zasadih. Bili so to otroci v starosti od 8 do 10 let, ki so orožnikom priznali, da jih matere pošiljajo premog krast. Zadevne matere se bodo morale zaradi tega zagovarjati pred sodiščem.

Razne nezgode. V Škofjeloki je kleparski pomočnik Franc Bitten pri neki stavbi padel z lestve 7 metrov globoko in si zlomil levo roko ter dobil notranje poškodbe. Posestniku M. Mohoriču iz Čehovnika se je na cesti na Vojskem zamotala prazna vaga med noge in mu zlomila desno nogo. — S koleša je padel v Ljubljani delavec Miha Knafelc in se na glavi nevarno poškodoval. — V zalogi piva »Puntigam« je delavcu Alojziju Bergoldu padel poln sodček na levo nogo in mu jo je poškodoval. — Maks Hoge, 10 let stari železniškega sluga sin, je doma drva sekal in pri tem si odsekal palec leve roke. — France Pogacar, mizarski pomočnik v Spodnji Hrušici, je hotel doma streho popraviti. Pri tem je padel s strehe in si pohabil levo roko. — Razvaževalec piva Jakob Mausar je hotel v pivovarni »Union« v Spodnji Siskii skočiti na voz. Med tem je potegnil konj, na kar je Mausar padel pod voz ter zadobil na glavi in životu težke poškodbe.

Z Jesen nam piše restavrater, g. Anton Dolničar, da velja pri njem golaž: navađni golaž 28 v, velika porcija za večerjo s prikuho 80 v, telečji golaž pa 92 v, a vse to v I. in II. razredu. Toliko v pojasnilo notice v št. 319, dne 3. t. m.

V Školah na Pragerskem je bil izvoljen za župana Fran Kušar.

Preiskava proti natakarnju v celjskem »Narodnem domu«. M. Petroviču, se je ustavila. Bil je, kakor znano, obdolžen tatvine.

— Nova ponemčevalnica. V Peklu pri Poljančah na Spod. Štajerskem zgradi nemški sulferajn novo šolo. Svet je že kupljen; zidati se prične v najkrajšem času. Tako se dvigajo v naši domovini dan za dnevom nove trdnjave renegatstva in pangermanske misli.

— Ne delajo konkurence. V Grižah pri Zalcu so ustanovili klerikaleci novo posojilnico, dasi posluje tamkaj že več let rajfajzovka. Za tak kraj kot so Griže sta dve posojilnici popolnoma nepotrebni. Klerikalcem gre samo za to, da uničijo prvo posojilnico. In vendar trdijo, da ne delajo konkurence domačim zavodom!

Zapet graški advokat aretiran. V pristno nemškem Gradeu vlada res najlepša morala. Nemci tako radi naglašajo svojo poštenost in moralnost, če pa pogledamo v faktično življenje, tedaj vidimo ravno nasprotno. Pred par dnevi so v Gradeu zaprli nekega nemško-nacionalnega advokata — in že poročajo zopet, da so uvedli zopet proti ondotnemu advokatu dr. Schaleku preiskavo zaradi zločina goljufije po § 197 kaz. zakona. Sodišču ga še niso izročili, ker je bolan. Res lepe razmere, na katere more biti nemški »kulturovolk« ponosen.

S policijo razgnani zborovalci. V nedeljo popoldne je sklicalo društvo kavarniških uslužbencev v Trstu, ki pripadajo socialnodemokracijskim organizacijam, shod v dvorani Carducci, da bi protestirali proti napadom in obrekovanju, prihajajočim od strani kolegov, ki so desertirali v Pagininijev tabor. Ko je predsednik Maschinguerra dal besedo referentu, strokovnemu tajniku Tesinju, se je nakrat dvignil Paginijanec Menini ter protestiral proti temu, da bi Tesini referiral, ker ta, da je plačan tajnik od vseh, in kot tak ne sme delati strankarstva. Na to je nastal po dvorani pravi vihar in pričel se je med socialnimi demokrati in Paginijanci pravec pretep. Navzoči vladni komisar je dal par vročkrvnežev aretirati, a ker komedije še ni bilo konec, je poklical v dvorano krdelo policije, ki je pretepajoče zborovalce siloma razgnala.

Sumljiv aretovanec. Kakor že znano, je začel dne 30. m. m. zvečer na Plovcii goretii kozolec posestnice g. Marije Ahlinove, v katerem je bilo 10 voz mrve in je pogorel do tal. Tretji noč po tem ognju pa se je vnel sopet kozolec posestnika Jesiha iz Rudnika, ki je bil od tega oddaljen takih 300 korakov in je bil istotako tudi ta s vsem gospodarskim orodjem

vpopečen do tal. Ker ni imel takrat pri nobenem kozolecu opraviti kdo domačih, se je takoj sklevalo, da sta bila oba ognja zanetena iz zlobnosti ali pa po nerodnosti kake tuje osebe. Policija je takoj poizvedela, da so hodili pod kozolec prenočevati temni ter luči in varnostne oblasti se boječi individui, katere je jela z vso energijo zasledovati. Dne 4. t. m. je napravila po barju pogon in enega teh, v osebi nekega Antona Bambiča, ki je hodil tja še z drugimi črnimi brati, po katerih še sledje, prenočevati. Pri tem je prišla na sled tudi drugim takim blrogom, katerim bode posvetila še nadaljno pozornost. Bambiča, ki je menda nekoliko abnormalen, so izročili deželnemu sodišču v preiskovalni zapor, tovariše pa še nadalje zasleduje.

V lase sta si snoči pred neko kavarno škofila dva ter je eden pri tem vrzel drugega ob tla s tako močjo, da je ta zadobil na glavi telesne poškodbe. Ko je vstal, mu je dal pa še tako krepke zaušnice, da je moral ta oditi z bojnega polja z otečenim obrazom.

Ciganska nadloga. Pred kratkim je v neki vasi pri Škofji Loki izvabila neka šepasta, 26letna ciganka, ki hodi po deželi s »komedijo« in vodi s seboj dvetletnega otroka zlat poročni prstan, več ženske obleke in srebrno žepno uro.

Drag kostanj. Ko je večeraj klatil na Golovcu nek mladenič kostanj ter pri tem položil svojo pelerino na stran, je v tem zapazil, da se mu bliža gospodar, nakar mladenič popusti pelerino in naglo odnese pete.

Izgnubila je branjevka Ivana Kuanerjeva črno denarnico, v kateri je imela čez 30 K denarja. — Pazničkova žena Lucija Oreškova je izgnubila bankovec za 10 K.

Narodna obramba.

»Ko mene več ne bo...« Piše se nam: Naša šolska družba dobiva vse premalo volil. Komaj par tisočakov se nabere vsako leto — mecenov Kotnika in Polaka tukaj na Štajerskem ni dočim bi se lahko pri sedanji po-zrtvovalnosti naprednjakov nabralo desetkrat toliko. Vzrok temu je, ker se ne misli pravočasno na to. Vzemimo le pokojnega Jerneja Bahovca, ki je bil za družbo z dušo in srcem vnet, a ta ni dobila za njim nič, ker je mož mislil do zadnjega trenutka, da ozdravi in da bo še potem vedno lahko dal v narodne namene. Zato apeliramo na rodoljube in rodoljubke, ki jim je pri srcu korist naše šolske družbe, kakega sokolskega ali drugega narodnega društva, da določijo, ko so se zdravi, koliko naj ta in ta narodna institucija dobi po njih smrti. Na ta način pridejo lepi denarji v narodne namene, dočim jih prepogosto požro črni valovi. Menda se razumemo!

Loterija v prid Ciril - Metodovi družbi. Piše se nam: V prid »Südmärker« sta se priridili že dve loteriji, v prid naši šolski družbi pa še nobena, dasi se o tem že nekaj stokalo po časopisju. Moje mnenje je, naj stopi naša družba v zvezo s češko šolsko matico, ki naj obe skupaj priredita tako loterijo, ki bi se gotovo dobro obnesla. Čisti dobiček naj bi se delil po ključu, kolikor bi se prodalo srečk pri nas in pri Čehih. Naj bi družba upoštevala ta nasvet!

Ciril in Metodova družba je zopet prejela od »Prve slovenske zaloge čaja in ruma« v Ljubljani znesek 55 kron kot prispevek od družbinega čaja. Ker je naš Ciril in Metodov čaj že priznano izborne kvalitete in se z večjim konsumom prispevek našej družbi še bolj pomnoži, veže torej vsakega Slovenca in Slovenko rodoljublje in lastna korist, da kupuje in izrecno zahteva edinole naš Ciril in Metodov čaj v zavikih. Dobiva se v vseh trgovinah. Priporočamo posebno zlato znamko, katere vsebina je iz najfinišje vrste čaja.

Vinska trgatve se vrši v nedeljo, dne 9. oktobra 1910, v restavracijskih prostorih g. Ivana Marklja v Otočah. Skrbljivo je za zabavo in ples. Čisti dobiček je namenjen »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Vstopnina 30 vin. za osebo. Začetek ob 3. popoldne.

Društvena naznanila.

Zveza jugoslovanskih železničarjev. Iz Kranja. V nedeljo popoldne ob 5. se je vršil jako dobro obiskan shod podružnice »Zveze jugoslovanskih železničarjev« na vrtu ge. Bantove. Po kratkem nagovoru je otvoril shod predsednik podružnice, g. Ljudevit Mlakar, pozdravil došle odposlanca iz Trsta: gg. Ekarja, Škrjanca in Jakliča, ter g. deželnega poslanca Ciril Pirca. Tovariš Škrjanec je v jednatih besedah pozdravil podružnico in se zahvalil za neumorno delovanje in posival člana, da vstrajajo v resnem delovanju. Tovariš Ekar je v daljšem govoru poročal o slavnostnih dneh kongresa »Lige« slovenskih železničarjev, organizacije

v Pragi, namreč o sprejetju na pred-
kem kolodvoru, o razliki med češki-
mi organizacijami in našimi sloven-
skimi, o povišanju plač delavcem in
znižanju delavnega časa, kakor da se
čezurno delo plača, radi čuvajev, o
skrajšanju službe, o prostem času
i. t. d., o priredbah penzijskega in
provizijskega zaklada. Dalje o čuva-
jih, da se ne bodo porabljali za dru-
ga dela, kakor se sedaj tako na prim.
za travo pleti, v skladiščih delati itd.
Pusti naj se jih v svoji službi, katero
imajo opravljati. Prošnjim delavcem
naj se da potrebno obleko, kadar de-
lajo na prosti, kakor tudi, da se jim
da pozimi delo, ne pa da se jih doma
pušča. Železnična uprava mora tukaj
storiti svojo dolžnost. Delavec mora
tudi pozimi jesti in družino preskrbe-
ti. — Tovariš Škrjanc je po-
ročal, kako slovenskega železničarja
zoperstavljajo, prednost imajo Nem-
ci. Boljša mesta se oddajajo Nem-
cem. Slovencem pa najslabša in
najzadnja. Povedal je tudi, kako
se pod komando goriškega načelnika
Wieserja ponemčujo, ker so
prisiljeni radi kruha, tako da je na-
stala tam že cela kolonija nemških
privandrancev in nemškutarjev. —
Ustanovila se je sulfurajnska šola,
katera dobiva podporo tudi od »Süd-
mark«, nemškega Volksrata in še
celo iz — Berolina. H koncu se je
predsednik tovariš Mlakar zahvalil
vsem udeležencem kar najsrčneje
za udeležbo, kakor vsem odposlan-
cem za poročila in ob 7. je bil shod
zaključen.

Sokoliska župa Ljubljana I. na-
pravi v nedeljo, dne 9. oktobra svoj
redni delni župni zlet skozi St. Vid
v Tacnu, kamor je bila namenjena že
17. septembra, a je radi slabega vre-
mena morala opustiti to misel. Zleta
se udeležijo »Sokol I.« z odsekom v Mo-
sah, »Sokol II.« in šentvidski »So-
kole«. Bratje Sokoli naj pridejo v
seki izletni opravi, to je v kroju s
peperino. Zbirališe je na Grabnu, od
koder se skupno odkoraka ob 1. po-
poldne s trobentaškim zborom na ču-
je. Namen tega zadnjega zleta je,
okrepiti sokolsko misel v Smartnu in
Tacnu, in z ozirom na važnost teh
krajev pričakuje župno predsedstvo,
da se ga udeležijo kolikor mogoče veli-
ko bratov, kakor tudi onega občin-
stva, ki simpatizuje s »Sokolie«. Z
zleta se povrnejo pod večer, tako da
se onim bratom, ki nameravajo v
sledilišče, ni bati, da zamudijo. Na
veselo svidenje! Na zdar!

Telovadnemu odseku litijsko-
smartinskega »Sokola« na Vačah so
darovali: Neimenovani g. iz Ljub-
ljane 5 K; g. Seidel, Spod. Siška,
10 K in ga. Miel Spreitzer,
Ljubljana, 1 K. Srčna hvala, da bi
bilo mnogo posnemovalcev. Na
zdar!

Glasbeno društvo v Zagorju
ob Savi ima v nedeljo, dne 9. oktobra
ob 1. popoldne svoj redni občni zbor
v društveni dvorani v »Sokolskem
domu«, h kateremu ste vabljeni vsi
častitelji petja in glasbe. Udeležite
si polnoštevilno.

Predsedstvo I. S. Ž. naznanja, da
se vsi ustanovni občni zbor »Soko-
la« v St. Petru na Krasu v nedeljo,
dne 9. oktobra ob 4. popoldne v »Na-
rodni gostilnici« pri železniški postaji,
ob tej priliki predava br. J. Novak iz
Ljube o sokolstvu. K občnemu zboru
predavanju se vabijo vsi prijate-
li sokolstva iz St. Petra in okolice.
Prihaja pa se tudi udeležbe od
strani sokolskih društev iz Logatec,
Čerknice, Postojne in Ilirske Bistri-
ce. Na zdar! — Predsedstvo I. S. Ž.

Telovadno društvo »Sokole« v St.
Petru. Dne 9. oktobra se vrši v St.
Petru na Krasu ustanovni občni zbor
telovadnega društva »Sokol« v pro-
porih »Narodne gostilnice« ob 4. po-
poldne s sledečim sporedom: 1. Poro-
čilo pripravljalnega odbora. 2. Voli-
čni odbor. 3. Slučajnosti. — Sokol-
ska ideja se je začela širiti v zadnjem
delu po vsem Slovenskem in je našla
povsod plodovito polje za najlepši
travoj. Upamo, da se ukorenini tudi
na treh kraških tleh ta mogočna in
trajna ideja in da se ustanovi in
držani močno sokolsko društvo tudi
v St. Petru na Krasu. Vabimo torej
vsomisljenike in somišljenice, da
se udeležijo polnoštevilno našega
ustanovnega občnega zbora in da
nam pripomorejo s tem do uspeha.
Na zdar!

Prosveta.

Frane Lehár: Knežna. Opereta v
treh dejanjih. Poleg L. Falla je Fr.
Lehár najdubovitejši in najzvirnej-
ši skladatelj modernih operet. Ker
Lehár dunajsko melodiko preple-
ta s slovanskimi, zlasti s češkimi in
slovanskimi glasbenimi motivi, je Slo-
venskim Leharjeva opereta bližja kot
katerekoli druga. V svoji najnovejši
opereti »Knežna« (Fürstentum) pa
je izkušal Lehár glasbo dvigniti na
stopnjo komične opere ter je zlasti
vse finale zgradil po vzoru oper; or-
kestralni part je pisan zopet najskrb-
neje in naravnost sijajno. Zlasti od-
lične so pevske točke v predgri:
duet Fotini in Harása, samospjev

Stavros in v finalu bilna vsaga es-
sembila; v I. dej. uvodna pesem Mary
Anne (»Holišola«), duet z valčkom
(»Služiti prokrastim vsem danom«),
finale z mešanim zborom, ki dosega
krasen efekt; v II. dej. je predgri-
ga (z motivi zbora roparjev iz I. de-
janja) pisana krasto in učinkuje po-
vsod elektrizirajoče, dalje konverzna
valček peterosep in duet Mary
Anne s Stavrosom (»Star in mlade«).
Vobče je glasba v tej opereti višje
umetniške cene kakor v ostalih dunaj-
skih novomodnih operetnih enodnev-
nicah. Orkester je pisan z vsemi kon-
trapunktičnimi rafiniranostmi in
preplet z vodilnimi motivi preko
vseh instrumentov, ne da bi se s tem
orkester preoblagal. Tudi harfa so-
deluje odlično in daje orkestru pose-
ben čar. Da ima ta opereta tudi umet-
niško ceno, dokazuje dejstvo, da je
na repertoarju kraljevske opere v
Pešti. Libretto je spisan po romanti-
čni angleški povesti ter razdeljen
v predgri, ki se vrši v Atenah v hi-
ši Hadži Stavrosa, čegar hčerka Fo-
tini nosi naslov »princeza parneške«,
v I. dejanju v gorovju med roparji in
v II. dejanju na krovu ameriške
ladje. Hadži Stavros je v gorovju
razbojniški glavar, v Atenah pa
»knez parneške«. Njegova hčerka Fo-
tini ne ve, da je njen oče razbojnik
slavnega imena. Fotinin ljubimec
Bill Harris, ameriški kapitan, pa
stavi s Periklom, policijskim stotni-
kom, da vjame Hadži Stavrosa. Toda
zgodí se obratno. Bill Harris pride
res s svojimi vojaki v gorovje, kjer
ga vjame Hadži Stavros. Ko pa gla-
var izve, da ljubi hči Fotini vjeteja
Harrisa, ga izpusti, ne da bi mu po-
vedal vzrok. Harris pa si izmisli zvi-
jačo, s katero zvali razbojnika na
svojo ladjo. Tako Harris stavo dobi,
dasi je vsa policija, s Periklom na
čelu, v prijateljski zvezi z razbojni-
ki. Fotini postane nevesta Harrisova,
a oče Hadži Stavros je zopet svobo-
den. V središču dejanja pa stoji re-
solutna Angležinja Mary Ann, ki
hoče na vsak način osebno seznaniti
se z razbojnikom Hadži Stavrosom.
S Fotini sta si prijateljici, a tudi Ma-
ry Ann ne ve, da je baš Fotinin oče ta
strašni, v narodnih pesmih opevani
junak Hadži Stavros. Z materjo Ge-
vendolino izleti romantična Mary
Ann v gore, kjer jo seveda vjamejo
razbojniki. Mary Ann se zaljubi v
Hadži Stavrosa in bi najraje postala
njegova žena. A Stavros jo izpusti za
visoko odkupnino. Komične vloge
igrayo profesor botanike, Stavrosov
lišnik Kristodulos in njegova žena.
Dejanje je vseskok napeto, polno hu-
morja in pri tem elegantno. »Knež-
na« je novooptremljena in so za I. de-
janje naslikane nove dekoracije (go-
rovje, v ozadju v dolini Atene).

Razne stvari.

* Zamorec napadel konzula. V
uradu angleškega generalnega konzula
v Hamburgu je nek zamorec
napadel angleškega konzula Oliverja.
Zadal mu je s tesarsko sekiro tež-
ke poškodbe na glavi in na obrazu.
Konzul je zbežal pred napadalcem na
cesto.

* Mlad duhovnik pobegnil s se-
strično. Mladi don Paskal Sagassi,
član vatikanske tajništva in ured-
nik »Osservatore Romano« je pobeg-
nil s svojo 21letno sestrično, ki je
bila za gospodinjjo pri obojnem stricu,
škofu v Molsetti. Paskal Segasi je
baje zelo učen cerkven učenik, toda
vsa učenost ni mogla preprečiti, da
bi se mladi duhovnik ne bil zaljubil v
svojo zalo sestrično.

* Nemci proti šoli. Na Dunaju
so imeli Nemci protestno zborovanje,
na katerem so udrihali proti novi če-
ški šoli v tretjem okraju. Nemci ho-
čejo na vsak način pomnožiti svoje
vrste s slovanskimi renegati, zato ne
dovolijo slovanskih šol niti tam, kjer
so nujno potrebne in kjer jih vzdrže-
jejo Slovani sami. Po zborovanju so
Nemci demonstrirali po ulicah proti
češki šoli.

* Menu pri galadinerju ob na-
vzočnosti belgijske kraljeve dvojice,
se je glasil: Potage Beaufort. —
Cassolettes Talleyrand. — Filets de
truites à l'ambassadeur. — Pièce de
boef et jambon. — Timbale Cardin-
al. — Canard à la Dev. — Sorbet.
— Faisans rotis, salade, compote. —
Asperges en branches. — Crème
Montmirail. — Croustades de fro-
mage. — Glaces variées. — Dessert.
— Champagne Moët & Chandon, Im-
périal.

Kupujte jutranjo izdajo
»Slovenskega Naroda«.

Telefonsku in brzozavna
poročila.

Skupne ministrske konference.

F. — Dunaj, 7. oktobra. V skup-
ni ministrski konferenci so se pri raz-
pravi o proračunu za leto 1911 poja-
vile težkoče zlasti glede vojaških

vprišnin. Med avstrijskim in ogr-
skim stališčem obstaja še precejš-
nja diference, vendar upajo na obeh
straneh, da pride v kratkem do po-
pelnega sporazumljenja. Na teškoče
je nastalo tudi finančno vprašanje;
zahtove vojaške uprave so namreč
jako velike. Tudi bančno vprašanje
je ni definitivno rešeno. Z ozirom na
vse te težkoče, ki jih je povzročilo
zlasti vojaško vprašanje, se je opu-
stila nakana, razviti pred oktobrski-
mi delegacijami podoben načrt vo-
jaških reform ter bodo skupni mini-
stri zaradi tega podali omo pregled-
nem referat o vseh teh vprašanjih.
Graf Auersperg in pastor Hegemann.

Dunaj, 7. oktobra. »Deutsches
Volksblatt« priobčuje vest iz Ameri-
ke o aferi grofa Auersperga in ljub-
ljanskega pastora Hegemanna. List
pravi, da je pastor Hegemann grofu
Auerspergu posodil 60.000 kron. Te
je grof Auersperg v Ameriki zapravil.
Pozneje mu je Hegemann posodil
še 20.000 kron. Ko pa je pisal na
to Auerspergu, ni dobil od njega no-
benega odgovora več. Nadalje pravi
»D. Volksblatt«, da igrata v tej aferi
veliko vlogo neki Weiss in dr.
Brüx, bivši nižjeavstrijski poslanec,
ki biva zdaj v New Yorku. Dr. Brüx
je baje pastora Hegemanna tožil
pred ljubljanskim sodiščem zaradi
razžaljenja časti in izsiljevanja.

Češko - nemška sprava.

G. — Praga, 7. oktobra. Včeraj
dopolne je imel pododsek nacional-
nopolitične komisije za češki deželni
zbor pod predsedstvom grofa Franca
Thuna sejo. Sprejet je bil predlog po-
slanca dr. Eppingerja (Nemca), ki
je prdlagal, naj se izvolita še dva
pododseka, vsak obstoječ iz 19 čla-
nov. Prvi odsek naj bi obravnaval
vladne predloge o spremembi dežel-
nega volilnega reda, drugi pa vladne
predloge in predloge posameznih
strank radi jezikovne rabe pri avto-
nomnih oblastvih in predlogo glede
ustanovitve okrožij. Oba predloga sta
bila sprejeta z dodatnim predlogom
poslanca Sokola, da je posamezen
član teh pododsekov bodisi ene ali
druge narodnosti opravičen v sluča-
ju, ako je zadržan, osebno se udele-
žiti razprav, da ga zastopa pri raz-
pravah od njega določeni poslanec
kot namestnik.

G. — Praga, oktobra. Nacio-
nalnopolitična komisija za češki de-
želni zbor je imela včeraj popoldne
sejo, katera se je končala ob pol 5. po-
poldne. V seji je prišlo do malega ne-
sporazumljenja med češkimi in nem-
škimi člani komisije, ker so Čehi za-
htevali, da naj pododsek, ki je bil iz-
voljen za obravnavo jezikovnih vpra-
šanj, se peča obenem tudi z vpraša-
njem glede minoritetnih šol. Nespo-
razumljenje pa je bilo poravnano na
ta način, da je dvorni svetnik Čela-
kovski izjavil, da bo dovolil toza-
devne predloge posebej v češkem de-
želnem zboru in da naj se potem od
tam oddajo ti predlogi dotičnim pod-
odsekom.

Kolera na Hrvaškem.

Zagreb, 7. oktobra. V Borovu se
je pojavilo deset slučajev azijske ko-
lere. Izmed bolnikov jih je umrlo sed-
dem. Kolero so zanesli iz Ogrske. Da
se je tako razširila, so krivi kmetje
sami, ki so bolezen dolgo časa prikri-
vali.

REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM.

Ze vse mirno.

F. — Dunaj, 7. oktobra. V Lisa-
boni je že mirno. Revolucija je zmagovita.
Upi in nade monarhistov, da
bode kralju zvesto vojaštvo prišlo v
Lisabono in tam napravilo protirevo-
lucijo, ter premagalo republikance,
se je izjalovilo. Republika je danes
že po celem Portugalskem proklamirana
in povsodi tudi skoraj brez vsa-
kega odpora bila sprejeta. Najnovejša
poročila so naslednja:

Število mrtvih.

F. — Pariz, 7. oktobra. Po najno-
vejših poročilih je bilo pri bojih v
Lisabonu ranjenih in mrtvih mnogo
tisoč ljudi. Revolucijonarci so popol-
noma razdejali obe kraljevi palači
Vencesidades in Ijuda. V Oporto je bil
tudi jako hud boj. Tudi v Oporto je
na stotine ranjenih in mrtvih oseb.

Republika povsod proklamirana.

M. — London, 7. oktobra. Republi-
ka je v celem Portugalskem raz-
glasena. Lisabona je mirna. Provizo-
rična vlada je izdala oklic, v katerem
pozivlja prebivalstvo k miru in redu.
— Novi minister zunanjih zadev
Machado se vozi po deželi z avtomobilom
in povsod ureja razmere. Pro-
vizorična vlada pozivlja prebival-
stvo, da naj si prejšnjo dinastijo
ohrani v dobrem spominu. Republi-
ka je bila proklamirana tudi po vseh
večjih mestih.

Španska poročila.

M. — Berolin, 7. oktobra. »Tag-
blatt« poroča iz Madrida, da je gu-
verner iz Badajoz javil španskemu
ministrstvu, da so vsi višji oficirji,
ki so ostali zvesti kralju, vjeti in
med njimi tudi vojni minister prej-
šnje vlade Ornela. Predsednik prej-

šnje vlade De Somo je od neke gr-
nate ranjen. — Revolucijonarci niso
razrušili čamo v Lisaboni in okolici
mostove, temveč tudi mnogo železni-
ških mostov, tako da bo še trajalo par
tednov, predno bo promet popolnoma
neoviran.

M. — Madrid, 7. oktobra. V celi
deželi portugalski je danes mir in
red. Novi zunanji minister Machado
je izjavil, da bo tudi nova vlada
predvsem sklenila alijanco z Angle-
ško.

Francoska križarka pred Lisabono.

M. — Pariz, 7. oktobra. Fran-
coska vlada je poslala eno križarko
proti Lisaboni.

Kje je kralj?

M. — Berolin, 7. oktobra. Ve-
stem, da se kralj Manuel nahaja s
svojo materjo v samostanu Mafré, se
tukaj ne veruje, marveč se poudarja,
da se je kralj tako skrtil, da sploh no-
ben človek ne ve, kje se nahaja.

Kralj na potu proti Angleški.

M. — Madrid, 7. oktobra. V poz-
ni snočni uri je naznanil španski po-
slanik v Lisaboni zunanjemu mini-
strstvu, da se kralj Manuel nahaja
na potu proti Angleški.

Portugalski kralj v varnosti.

London, 7. oktobra. Pravkar je
došla z Gibraltarja brzozavka, da je
tjakaj priplul parnik »Amelia«, na
čigar krovu so bili kralj Manuel,
njegova mati in njegov stric vojvoda
Oporto. Izrekli so se, ter se takoj
napotili v palačo angleškega guver-
nerja.

Mir na Portugalskem.

London, 7. oktobra. Predsednik
proklamirane republike Portugalske
je brzozavil listu »Daily Mail«, da
vlada zdaj v vsej deželi popolen mir
in da je vsa armada prešla v tabor
republikancev. Novi vladi se je pod-
vrigel tudi poveljnik Cardiera oddel-
kov, ki so do zadnjega ostali zvesti
kralju Manuelu.

Gospodarstvo.

— Razstava gob. Danes se je otvo-
rila v Mariboru razstava gob. Nam-
en razstave je, pokazati ljudstvu
strupene in užitne gobe. Kajti med
gobami je mnogo zelo dobrih vrst,
katere smatra ljudstvo za strupene.
Taka razstava ob današnji draginji
utegne biti zelo koristna. — Razsta-
va bo trajala do nedelje.

— Komisija za uvoz argentin-
skega mesa se je odpeljala v Ameri-
ko. Prišje nam iz Trsta: Danes opol-
dne se je odpeljala s parnikom »Ar-
gentina« naravnost v Buenos-Ayres
komisija, določena za proučevanje
uvoza argentinskega mesa v Avstri-

jo. — Od strani vlade so se tej komi-
siji priklonili: vladni svetnik dr.
Stadler v imenu notranjega minist-
stva, baron Alfred pl. Berlopsch v
imenu trgovinskega, a svetnik dr. A.
Greiner za poljedelsko ministrstvo,
ter ministerjalni svetnik pl. Tivar-
dowsky imenom ministrstva za javna
dela. Na isti parnik se je vkrcala tu-
di godba 4. pešpolka z Dunaja, ki bo
igrala na razstavi v Buenos - Ayresu.
Komisija ima nalogo, proučiti na
licu mesta, bi li kazalo pričeti z uva-
žanjem argentinskega mesa v Trst
in druge avstrijske dežele, na kak na-
čin in po kakih cenah. Komisija ima
tudi nalogo, proučiti in pregledati
odnotne veterinarske in poljedelske
razmere in naprave. Člani komisije
se povrnejo decembra meseca v do-
movino.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Zadruga gostilničarjev, ka-
varnarjev, iznajetnikov in iz-
kuharjev v Ljubljani naznanja
tužno vest, da je njen dolgoletni
načelnik, gospod

Ivan Tosti
gostilničar

danes ob 1/2 8. uri zjutraj v 56. letu
starosti v deželni bolnici preminul.
Pogreb bode v nedeljo, 9. okt.
ob 1/2 3. uri popoldne iz deželne
bolnice k sv. Križu. 3373

V Ljubljani, 7. oktobra 1910.

Deželna zveza gostilni-
čarskih zadrug na Kranjskem
naznanja tužno vest, da je
njen načelnik, gospod

Ivan Tosti
gostilničar v Ljubljani

danes ob 1/2 8. uri zjutraj v 56. letu
starosti v deželni bolnici preminul.
Pogreb pokojnika bo v nedeljo
popoldne ob 1/2 3. uri iz deželne
bolnice k sv. Križu. 3372

V Ljubljani, 7. oktobra 1910.

August Tosti naznanja potrtim srcem v imenu
svojih sorodnikov prežalostno vest, da je njegov oče, oziroma stari
oče, brat in stric, gospod

Ivan Tosti

gostilničar

danes ob polu 8. uri zjutraj po daljši bolezni, previden s tolažili
sv. vere, v starosti 56 let mirno preminul.

Pogreb dragoga rajnika se vrši v nedeljo, dne 9. oktobra
t. l. ob polu 8. uri popoldne iz deželne bolnice k Sv. Križu,
Blag mu spomin.

V Ljubljani, dne 7. oktobra 1910.

3374

I. Kranjska tovarna mineralnih vod sodavice
in brezalkoholnih pijav v Ljubljani naznanja tem potom
vsem svojim članom in odjemalcem, da je njen večletni od-
bornik in načelnik, gospod

Ivan Tosti

gostilničar

danes ob pol 8. uri zjutraj do dolgi mučni bolezni, previden
s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v sredo ob pol 3. uri popoldne iz
mrtvalnice deželne bolnice.

Bodi lahka zemlja in traja spomin podrtovalca
sotrudniku.

Obor.

Ustna voda
„EUODIN“
 Specijalna za izobilje.
 Cena 2 kroni.
 4813 Glavna zaloga lekarna
 Dr. pl. Truhar v Ljubljani.

Izborne so
 Pakete, to se priprava a le tedaj
 ako so pravilno pripravljene. Na-
 roči si naj vsaka kuharica in go-
 spodinja
kuharsko knjigo,
 ki jo dobi zagotj pri prvi kranjski
 tovarni testenin v J. Rjstrici.

2 1/2 kg
 samo tehta
„Standard Folding“
 pisalni stroj iz aluminija. Ima vse
 moderne vrline, solidna konstrukcija.
 Cena nizka. Zahtevajte cenike in
 razkazovanje stroja od
 zastopstva „Standard Folding“
 Ljubljana, Turjaški trg 4, II.

Serravallo
Železnato Kina-Vino
 Higijena sestava na Dunaju 1900:
 Dravno odlikovanje in častni diplom
 k siati kolajni.
 Povzroča voljo do jedi,
 okrepa živce, poboljša
 kri in je
 rekonvalascentom
 in malokrvnim
 selo priporočeno od zdrav-
 niških avtoritet.
Isoborni okus.
 Večkrat odlikovano.
 Nad 6000 zdravniških spridoval.
J. SERRAVALLO, c. b. e. omi študi
 e TRST-Berkovlje.

Meteorološko poročilo.
 Viskina od morjem 300-2. Srednji zračni tlak 730-9 mm

oktober	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
6.	2. pop.	741.5	11.0	m. svzh.	oblačno
7.	9. zv.	742.6	10.8	sr. svzh.	.
7.	7. zj.	742.4	10.1	.	.

Srednja večerajšnja temperatura 10.2°
 norm. 12.0°. Padavina v 24 urah 0.3 mm

Zahvala-
 Vse, ki so mi povodom smrti
 moje iskreno ljubljene, nepozabne
 soproge
Josipine Leeb roj. Indof
 izkazali blagodejno, tolažeče sočutje,
 zlasti vse one, ki so spremili drago
 rajnico na nje posledni poti, zahva-
 ljujem iz dna srca. 337J
 Ljubljana, 7. oktobra 1910.
Adolf Leeb.

Stare gosli
 se prodajo, Kongresni trg 3. III.
Gostilna
 se vzame v najem ali račun.
 Ponudbe na upravništvo »Sloven-
 skega Naroda« pod »gest. 190«. 3321

Mešarskega pomočnika
 sprejme takoj 3364
 Anton Kruger, Ržna, Čiščar in plakar.

Vinski trgovci in krčmarji
POZOR!
 Kadar kupujete vino, grozdje ali tropinsko
 žganje, se priporočam, da se obrnete name.
 Obrnite se osebno ali pismeno. **Imam pristan**
naravnega vina, ki so bila na razstavi v Pa-
 rizu odlikovana z zlato krono, medaljo in
 križcem ter častno diplom. Tržim tudi s krom-
 pirjem. Na razpologo je več pohvalnih pisem v
 moji pisarni. Vrhu tega dam onemu, ki bi bil
 v stanu dokazati, da vina v moji kleti niso
 naravnata in pristna 1000 K. **Zakaj vino v**
Poroci, ulica Grande št. 318 in 320
(Gost). — Se priporočam vdan
 3334 **Martin Srebot.**

Prihranite vsak dan

4-80 do 24 kron, ako
 zavzivate **železnato**
vino s kimo lekarja
Piccoli-ja v
ljani z dne-
datkom 18 vi-
sv,
 mesto kina žel-
 ga
 vina, ki ne vseb-
 več
 železa, kot **navadno**
vino in kolega bi mo-
 rali izpiti **eden do pet**
litrov na dan, da bi
 dovedli organizmu po-
 trebno množino železa,
 kar bi pa bilo radi al-
 kohola le **škodljivo**.
 1/2, 1 stekl. Piccolijevega
 železnatega vina 2 K. —
 Naročila proti povzetju.

Zahvala.
 Za vse nam došle izraze tolažilnega sočutja povodom prebride
 izgube našega ljubljene očeta, starega očeta, brata in tasta, gospoda
SIMON KUKECA
 bivšega posestnika delniških pivovaren v Laškem trgu in Žalcu,
 za mnogobrojno spremstvo nepozabnega pokojnika k večnemu po-
 čitku, kakor za krasne cvetke in vence, ki so jih položili cenj. znanci,
 prijatelji in sorodniki, zlasti narodni Šentjurčani ob krsto rajnega,
 izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo
žalujoča obitelj Kukec.
 Žalec, dne 5. vinotoka 1910. 3371

ED. ŠMARDA
 oblastveno potrjena potovalna pisarna
 Ljubljana, Dunajska cesta 18.
 V novi hiši „Kmetke posejilnice“, nasproti gostilni pri „Figovca“.
 Izdaja vozni listov za vse razrede francoske prekmorske družbe
Navre-New York
Vožnja traja samo 6 dni!
 Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake
 1863 in preskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebillets).

Esveško
 sivo in rdeče
 Marziško
 Angelo
Milo
 2038
 Priporočla tovarna
Pavel Seemann
 v Ljubljani.

VEC 400 6001
 NA
 Najbolje gatalepomodurobu
 nudi tyvarka
ANT-TOMEG
 izvor gata
 ulumpoku
 (Češka)
 (Cena)
 (Cena)
 (Cena)

Kolarska obrt
 so odda takoj za več let v najem v
 Krškem št. 107. 3351
 V tej hiši je tudi hovaška obrt.

Damske čepice, perilo
 vseh vrst, razno modno
 blago itd.
 se kupi najceneje pri tvrdki
O. Jezeršek
 (prej K. Rechnagel)
 na Mestnem trgu 24.
 Velika zaloga
nagrobnih vencev
 : in trakov. :

Vinska trgatav
 se vrši 3365
 jutri, v soboto 8. t.m. ob 8. zvečer
 v dobro znani restavraciji
„pri Marčanu“
 na Rinski cesti.
 Vstop prost. Vstop prost.
 Za obilen poset se priporočla
A. MARČAN.

želodčna sol
 Lekarnarja Schumann 4468
 v svoji sestavi nanovo zboljšana, že več nego 30 let uve-
 dena z najboljšimi uspehi, je in ostane najboljše sredstvo,
 proti vsem vrstam želodčnih boleznim, črevesnim boleznim
 in pomajknju teka. Neutrpijiva je za urejanje in
 vzdrževanje dobre prebave. Kdor se nagiblje k hujšanju,
 naj takisto dvakrat na dan rabi želodčno osl. — Skatlja stane K 1-50. Razpošilja se vsa
 dan po pošti po povzetju in sicer najmanj 2 skatiji. Dobiva se po vseh lekarnah in drogerijah
 Glavna zaloga kem.-farm. laboratorij lekarnarja Julija Schumann v Stockerau pri Dunaju.

Naznanilo preselitve!
ANTON ŠARC
 Ljubljana, Šelenburgova ulica 5 in Knaflova ulica 2
 priporočla 3313
 svojo popolnoma novo urejeno prodajalno,
 kot zalogo platna, bombaževine, švicar-
 skih vezil, doma izdelanega perila za
 gospe in za gospode.
Opreme za neveste.
 Lastna vzorna šivalnica, pralnica in likalnica je za ogled
 na razpologo.
Blago znano dobro! Cene kar le mogoče nizke!

Naznanilo.
 Potom tega naznanila
 si dovoljujem svoje cenj.
 odjemalce obvestiti, da je moj
 dosedanji zastopnik g. Niko
 Weber zapustil mojo hišo ter
 bode njegov naslednik imel
 čast moje cenj. odjemalce v
 najkrajšem času obiskati.
 Zahvaljujem se za dosedaj
 mi izkazano naklonjenost in
 se zanjo še zanaprej najto-
 pleje priporočam.
 S spoštovanjem 3328
Anton Felenc.

2 lepa prostora
 pripravna za delavnice ali skladišča
 se s 1. novembrom oddasta.
 Poizve se pri hišnem gospodarju
 Ivanu Kečenina, Kelečevska
 ulica št. 6. 3350

LJUBLJANSKI
ZVON
 MESEČNIK ZA KNJLEVNOST IN PROSVETO
 Letnik XXX. (1910).
 Izbaja po 4 pole obsežen v veliki omerki
 po eden pot na mesec v sveskih ter stoji
 vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt
 leta 2 K 30 h.
 Za vse neavtrijške dežele iz K 20 h na leto
 Posamezni sveski se dobivajo po 80 h.
 „Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

želodčna sol
 Lekarnarja Schumann 4468
 v svoji sestavi nanovo zboljšana, že več nego 30 let uve-
 dena z najboljšimi uspehi, je in ostane najboljše sredstvo,
 proti vsem vrstam želodčnih boleznim, črevesnim boleznim
 in pomajknju teka. Neutrpijiva je za urejanje in
 vzdrževanje dobre prebave. Kdor se nagiblje k hujšanju,
 naj takisto dvakrat na dan rabi želodčno osl. — Skatlja stane K 1-50. Razpošilja se vsa
 dan po pošti po povzetju in sicer najmanj 2 skatiji. Dobiva se po vseh lekarnah in drogerijah
 Glavna zaloga kem.-farm. laboratorij lekarnarja Julija Schumann v Stockerau pri Dunaju.

Naznanilo.
 Potom tega naznanila
 si dovoljujem svoje cenj.
 odjemalce obvestiti, da je moj
 dosedanji zastopnik g. Niko
 Weber zapustil mojo hišo ter
 bode njegov naslednik imel
 čast moje cenj. odjemalce v
 najkrajšem času obiskati.
 Zahvaljujem se za dosedaj
 mi izkazano naklonjenost in
 se zanjo še zanaprej najto-
 pleje priporočam.
 S spoštovanjem 3328
Anton Felenc.

Vsako lahko dobi
 tako iz mesta kakor z dežele
ZLATNINO
 kakor srebrne in sivo tepno ure
 veritice in uhane, prstane i. t. d.
 na obroke
 pri zlatarju
I. VECCHIET
 v Ljubljani, 2158
 nasproti glavne pošte.
 Cene zmernc. Solidna postrežba.

Sveče
 Stearinske
Sveče